NEJVĚTŠÍ MALÉ MĚSTO NA SVĚTĚ

TEXT: TOM ŘEPÍK

FOTO: RSCVA

Připouštím, může to znít jako nepovedený vtip. Dokonalé lyžařské město, vyprahlá poušť, gamblerská tradice a jak z Vegas okopírovaný dlouhý bulvár plný blikajících heren… to nejde zrovna dvakrát dohromady. Avšak pokud by cenově dostupné bydlení, mezinárodní letiště, pulsující ekonomika a rozsáhlé možnosti pracovní kariéry pro vás byly stejně důležité, jako fantastické lyžování – a že pro většinu běžných lidí jsou – pak zčistajasna Reno začne dávat veliký, veliký smysl. Přidejte k tomu jeho nepřelidněnost (zhruba 210 tisíc obyvatel), přehršel sportovního, kulturního i nákupního vyžití s extra bonusem, proti kterému nikdo nic nenamítá (nulová nevadská daň z příjmu) – a dostanete místo k životu, které jen tak nějaké další nepřekoná.

IDEÁLNÍ LYŽAŘSKÉ MĚSTO EXISTUJE. VE VYSCHLÉ NEVADSKÉ POUŠTI!

A ono fantastické lyžování? V hodinovém dojezdovém rádiusu se nachází 15 významných sjezdařských a 9 běžeckých areálů – všechny v okolí legendárního jezera Lake Tahoe. Nejbližším kopcem je slabou půlhodinku vzdálená, nejvýše položená a nejlepším místním sněhem obdařená Růže – Mt.Rose. Nezřídka se stává, že nad Renem svítí slunce, a nahoře v kopcích – čímž míním třítisícové hřebeny Sierra Nevady – chumelí jako o život.

Samotné město leží v mělké míse pouštní říčky Truckee River v asi 1350 m výšce. Okolní vyschlá, holá, jen všudypřítomným pelyňkem porostlá poušť je něco, na co si člověk (zvlášť, když je lyžař) musí zvyknout. Zprvu by jeden nevěřil, proč se sem stěhují i lyžaři přímo z ráje na jezeře – ze South Lake Tahoe, Tahoe nebo Olympic Valley. Jenže okolo jezera je neustále nabito lidmi, práce jen v turismu a ceny vyšroubované do oblak. V Renu škála pracovních příležitostí jak z jiného světa a zásadně jiné ceny naprosto všeho: v Renu si bez přehánění pořídíte regulérní dům za cenu jednopokojového minibytečku na jezeře. Přičemž stále zůstáváte na dosah tomu, za čím mraky lidí ze San Franciska denně jezdí 4 hodiny tam a 4 zpět.

Ruleta, lyže, rozvody

Historie Rena, podobně jako řady dalších západoamerických měst, se píše od poloviny 19.století z dob slavné zlaté horečky; největšího rozmachu však dosáhlo ve třicátých až padesátých letech minulého století, kdy proslulo jako místo hazardu a jednoho amerického právního fenoménu – rozvodů manželství bez viny. Tyto dvě věci šly ruku v ruce: rozvod byl povolen po 6 týdnech trvalého pobytu ve městě; a tak zatímco manželé čekali, mohli gamblovat i si užívat úchvatných Nevadských hor.

Lyžování bylo součástí tohoto „projektu“ od samého počátku. První primitivní vleky začaly tahat lyžaře do strání jihozápadně od města již ve třicátých letech – tedy v době, kdy vznikl i slavný oficiální slogan Rena „největší malé město na světě“. V roce 1945 tu vznikl první oficiální lyžařský resort Sky Tavern, ve kterém učili slavní instruktoři ze Sun Valley ještě slavnější klienty z Hollywoodu. Sky Tavern, který později odkoupilo město Reno, je nesmírně populární svým již 60 let fungujícím „juniorským lyžařským programem“, v rámci kterého instruktoři-dobrovolníci každoročně naučí okolo 4000 místních dětí zdarma lyžovat za cenu levného skipasu. V Americe, kde hodinová lekce běžně stojí přes 100 dolarů, vcelku pozoruhodný úkaz.

Místní pokročilí lyžaři poté, co se nabaželi terénů ve Sky Tavern (čím dál víc plného dětí a začátečníků), se v padesátých letech přesunuli o kousek blíž k jezeru, na svahy přes 2900 m vysoké Slide Mountain, kterou si řada lidí plete se sousední, jen nepatrně vyšší Růží, kde se začalo lyžovat v roce 1964. V roce 1987 pak v rámci své expanze areál Mt.Rose pojal bývalou Slide Mountain pod svá křídla, každých pár let o trošku více se rozevírající. Rozlehlé okolní hory to resortu pořád umožňují; přibývat nepřestávají ani nové off-piste terény, mnohdy čistokrevně extrémní. Však také řada místních znalců tvrdí, že nejlépe se Růže jezdí okolo a vně svých hranic.

10 metrů sněhu

Avšak ani uvnitř resortu nezůstal čas stát. Každý rok jsou tu znát nemalé investované dolary. Například nejnovější ultra-rychlá šestisedačka Blazing Zephyr, jež vás vyveze na kopec za necelé čtyři minuty a umožní vám tak teoreticky absolvovat téměř 5 vertikálních kilometrů za hodinu. Tedy, zvládnou-li to vaše nohy. Pravděpodně nezvládnou; můžete to však vyřešit stejně, jako většina ostatních – přijet dojezdit zbytek zítra.

Růže má nejvýše položenou základnu ze všech sierra-nevadských resortů, a všeobecně je tomuto areálu přisuzován nejkvalitnější místní sníh. Přesněji řečeno spousta sněhu – přes 10 metrů za rok. Ani omylem to však neznamená, že pro zdejší sportovce jde o jedinou lyžařskou možnost: během asi 40 minut řízení od kteréhokoliv renského domu (anebo hotelového pokoje) mohou dorazit jak na jezero samotné, tak i do zhruba tuctu resortů v jeho okolí, včetně například olympijského Squaw Valley, Alpine Meadows anebo Sugar Bowl. Avšak ze stejného místa výjezdu jsou do 20 minut na parkovišti mezinárodního letiště, o čemž může drtivá většina ostatních lyžařských destinací pouze snít.

V polední pauze na lyže

Město Reno již od 80.let úzkostlivě dbá – narozdíl od Las Vegas – na důslednou ekonomickou diverzifikaci, a moudrá strategie se mu očividně vyplácí. Zatímco rozvoj Vegas již po mnoho let více-méně stagnuje (všeobecnou krizi kamenných kasín rok od roku prohlubuje agresivně rostoucí trh s online sázením), ekonomika Rena v čase stále sílí: město totiž na své území přilákalo množství z těch nejzvučnějších jmen světového byznysu. V Renu sídlí lokální divize takových investorů, jakými jsou Microsoft, Amazon.com, Oracle, Cisco, General Motors, Barnes & Noble, ale například i západoamerické ředitelství největšího lyžařského konglomerátu na světě – kanadského Intrawestu (vlastníka mj. i místních resortů Squaw a Mammoth).

Což znamená, že v typický slunečný den svahy Mt.Rose brázdí vedle zaměstnanců heren, čilých důchodců a rentiérů nejrůznějšího věku přinejmenším podobný počet programátorů, bankéřů, makléřů či zdravotníků. Na kalifornské poměry nízké ceny skipasů (zejména sezónní karta v předprodeji za $349 pro dospělé, $149 juniorská) jsou dalším tahákem pro více než 200 tisíc za rok dorazivších lyžařů, z nichž podle statistik resortu celých 70% pochází z 25 minut vzdáleného Rena. Zcela běžně totiž místní absolvují svou dvouhodinovou dávku ranního či poledního lyžování a slunečních paprsků, aniž by jim to nějak zásadně zasáhlo do jejich pracovního či civilního programu.

Pobyt zdarma

Mt.Rose nemá na svém úpatí žádnou vesnici s noclehem, a ačkoli je v celé Lake Tahoe oblasti ubytovacích možností, kam se jen podíváte, nikde nenaleznete výhodnější ceny, než právě v Renu. Může za to zejména spousta zdejších kasín, jejichž součástí obvykle bývá komfortní hotel se zjevně dotovanou ubytovací cenou, jak je v této branži logickým zvykem. Reno inzeruje na 20 tisíc pokojů, a nedá práci nalézt balíček složený ze slušného noclehu, transportu z letiště a do skiareálu a skipas k tomu za 60–70 dolarů na den. Tedy za třetinu až čtvrtinu na jezeře běžných relací. Uvážíte-li, že dospělý denní skipas stojí stejně, hotel si vás vozí z letiště i lyžování a nechává vás spát zadarmo – ve víře, že neodoláte onomu nonstop otevřenému tajemnému světu v přízemí bez oken i jakýchkoli hodin, a alespoň jednou vstoupíte…

Nalézt podobně výhodné balíčky není skutečně nic těžkého; například ty největší mega-komplexy v Renu (Atlantis, Circus, Eldorado, Harrah's nebo Peppermill) takové nabízí v průběhu celé sezóny všechny. Nemálo turistů lyžujících i v okolních areálech na jezeře neváhá každý den řídit o hodinu navíc a ušetřit si tak stovku-dvě. Když se z místních turistických brožur dozvědí, kolik slavných lyžařských jmen si zvolilo Reno jako místo k životu (od prvního světového freestyle šampiona Wayne Wonga až po například současnou sjezdařskou hvězdu Julii Mancuso), ani se příliš nediví. Sportovní celebrity jejich kalibru si obvykle vybírají, kde budou žít. Wongův citát z brožury pak těžko může být výstižnější: „Neumím si představit jiné místo na Zemi, kde bych bydlel raději". Není proč mu nevěřit.

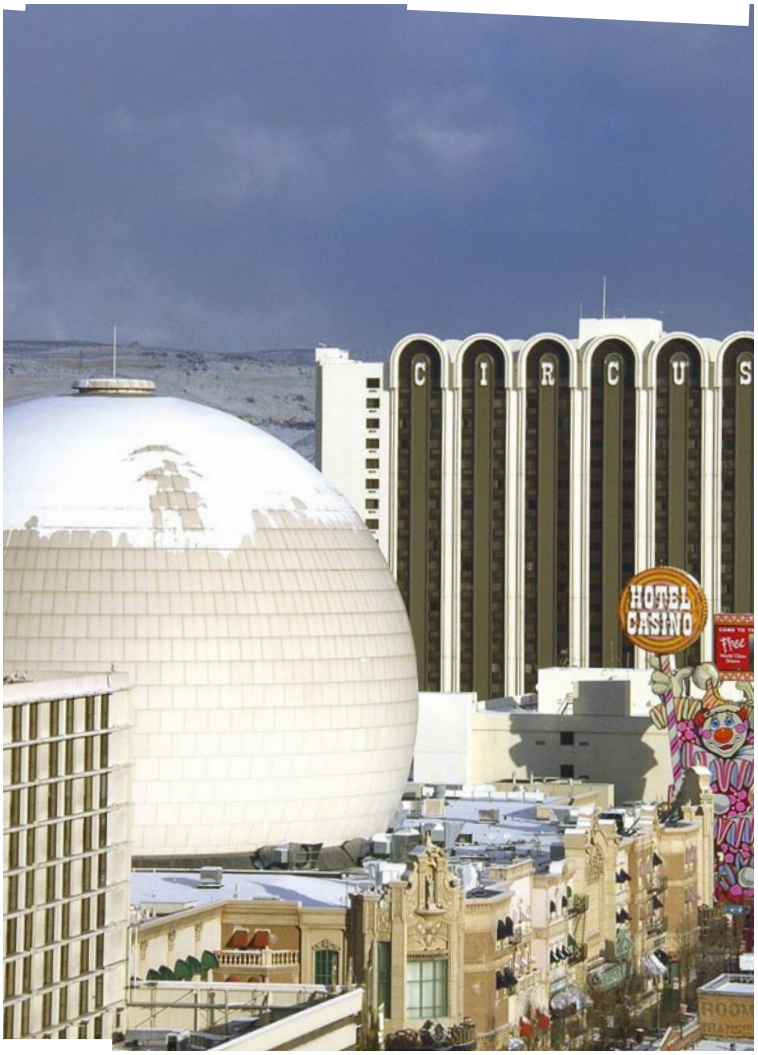

NEVADA (NV)

Sedmý největší americký stát s celkem 2,4 mil. obyvatel, z nichž asi čtvrtina žije v Las Vegas. Název Nevada pochází ze španělštiny a znamená „pokrytý sněhem". Stát plný vyschlých pouští a hor; většinu deště a sněhu si seberou třítisícové hřebeny Sierra Nevady na hranicích státu s Kalifornií. Přezdívky: stříbrný stát, k bitvě zrozený stát, pelyňkový stát. Hlavní zdroje příjmu: turistika (včetně hazardu a prostituce), dolování zlata a stříbra, výroba elektřiny z vody (světoznámý kolos Hoover Dam poblíž Las Vegas) a z větru. Opuštěné pouštní území je plné uzavřených vojenských zón (podzemní testy nukleárních zbraní). Hlavní město Carson City, 56 tis. obyvatel. **www.travelnevada.com**

RENO

V očích mnoha znalých lyžařů ideální místo k životu. 300 slunečných dní v roce, všechna 4 regulérní roční období, pohodová doprava, všechny výhody vyspělého moderního města a rekreační možnosti přilehlé třítisícové Sierra Nevady s nejhustší světovou koncentrací skiareálů okolo Lake Tahoe necelou půlhodinu daleko. Nemovitosti levnější než v Praze: rodiný dům ve městě běžně okolo $220 tis., mimo město $180 tis. Každoroční daň z nemovitosti je v USA dražší – zhruba $3,000. Reno plánuje kandidaturu pořadatelství zimní Olympiády v roce 2018. **www.cityofreno.com**

MT.ROSE

60 sjezdovek (z poloviny černých) a spousta volného terénu včetně neustále nově otevíraného; třetina tratí pod umělým zasněžováním odshora dolů. Nadmořská výška 2401m – 2948m, základnou nejvýše položený resort v oblasti jezera. 6 lanovek včetně dvou supervýkonných šestisedaček. Denní lístek dospělí $62, junioři $42. Vzdálenost z Rena 25 minut: najeďte na hlavní severojižní tepnu napříč městem Route 395 směr Carson City, a na exitu 10 odbočte do hor na úzkou a klikatící se, avšak přímo do areálu vedoucí 431, přezdívanou též Mt.Rose Highway. **www.skirose.com**